

Στατιστικά στοιχεία 2016: η διάρκεια των διαδικασιών εξακολουθεί να μειώνεται προς όφελος των πολιτών

Ο αριθμός-ρεκόρ των αιτήσεων προδικαστικής απόφασης προς το Δικαστήριο μαρτυρεί την εμπιστοσύνη των εθνικών δικαστηρίων, ενώ παράλληλα, στο Γενικό Δικαστήριο, συνεχίζεται η σταδιακή υλοποίηση της μεταρρύθμισης της δικαιοδοτικής δομής της ΕΕ.

Για το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το περασμένο έτος χαρακτηρίστηκε από πολύ εντατική δραστηριότητα. Έτσι, ο συνολικός αριθμός των υποθέσεων που περατώθηκαν το 2016 παρέμεινε σε υψηλό επίπεδο (1 628 υποθέσεις). Το 2016 υπήρξε επίσης το τελευταίο έτος ύπαρξης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1.

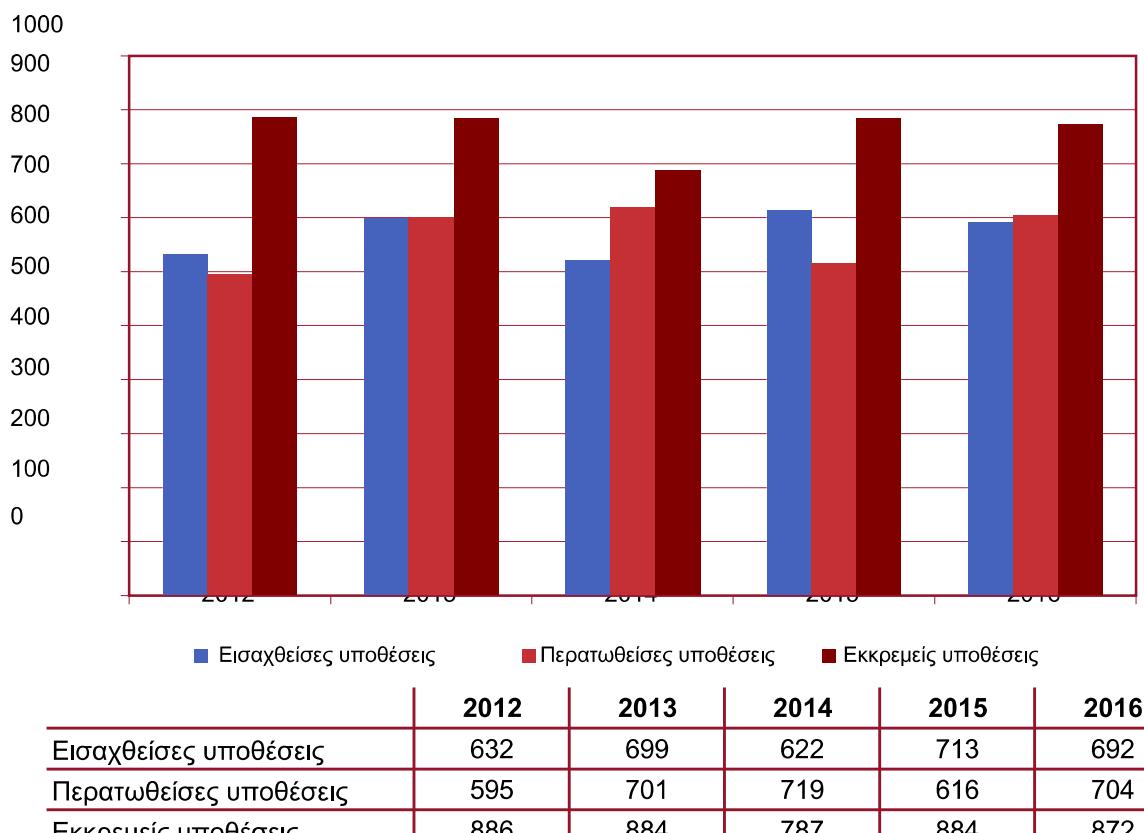
Το Δικαστήριο

Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο περάτωσε 704 υποθέσεις το 2016 (+ 14 % σε σχέση με το 2015). Συνεπώς, ο αριθμός των υποθέσεων που περατώθηκαν από το Δικαστήριο ξεπέρασε εκείνον των υποθέσεων που εισήχθησαν ενώπιον του κατά το περασμένο έτος (692). Η επίδοση αυτή οφείλεται στην αξιοσημείωτη παραγωγικότητά του και συνετέλεσε στην ελαφρά μείωση του αριθμού των εκκρεμών υποθέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (872).

Από τις υποθέσεις που εισήχθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου το 2016, οι 470 συνδέονταν με αιτήσεις εθνικών δικαστηρίων για έκδοση προδικαστικής απόφασης. Πρόκειται για πρωτοφανή αριθμό στην ιστορία του Δικαστηρίου, ο οποίος είναι ενδεικτικός τόσο της σημασίας του μηχανισμού της προδικαστικής παραπομπής για την αποσαφήνιση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της εμπιστοσύνης των εθνικών δικαστηρίων στη συγκεκριμένη μορφή δικαιοδοτικής συνεργασίας, προς επίτευξη του σκοπού της ομοιόμορφης ερμηνείας και εφαρμογής αυτού του δικαίου.

Μια άλλη αξιοπρόσεκτη τάση κατά το περασμένο έτος σχετίζεται με τη μέση διάρκεια των διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου. Όσον αφορά τις διαδικασίες έκδοσης προδικαστικής απόφασης, το 2016 αυτές περατώθηκαν κατά μέσο όρο σε 15 μήνες. **Είναι η μικρότερη διάρκεια η οποία έχει καταγραφεί εδώ και μια τριακονταετία τουλάχιστον.** Οφείλεται δε στο γεγονός ότι το Δικαστήριο αναζητεί διαρκώς τρόπους να βελτιώνει την αποτελεσματικότητά του, κάνοντας ορθολογική χρήση όλων των δυνατοτήτων που του προσφέρουν οι διαδικαστικοί του κανόνες. Ως προς τις αιτήσεις αναίρεσης, η μέση διάρκεια ανήλθε σε 12,9 μήνες. Είναι ο συντομότερος χρόνος εκδίκασης από τότε που ιδρύθηκε το Γενικό Δικαστήριο. Ο γενικός μέσος όρος, λαμβανομένης υπόψη της διάρκειας όλων των διαδικασιών, ήταν **14,7 μήνες**.

1 Το δικαιοδοτικό αυτό όργανο καταργήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2016 και η αρμοδιότητά του προς εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της μεταβιβάστηκε στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2016, περάτωσε 169 υποθέσεις.

Το Γενικό Δικαστήριο

Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων για το δικαιοδοτικό έργο του Γενικού Δικαστηρίου κατά το 2016 προκύπτουν δύο συμπεράσματα, ήτοι, πρώτον, ότι αυξήθηκε ο αριθμός τόσο των νεοεισερχόμενων όσο και των εκκρεμών υποθέσεων και, δεύτερον, ότι **μειώθηκε αισθητά η διάρκεια των ένδικων διαδικασιών**.

Οι εισαχθείσες υποθέσεις αυξήθηκαν κατά 17 %, από 831 υποθέσεις το 2015 σε 974 υποθέσεις το 2016, εν πολλοίς λόγω της μεταβίβασης στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας εκδίκασης σε πρώτο βαθμό των διαφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπαλλήλων της (οι οποίες αντιστοιχούσαν από μόνες τους σε 163 υποθέσεις). Ανάλογη ήταν και η άνοδος του αριθμού των εκκρεμών υποθέσεων, από 1 267 υποθέσεις το 2015 σε 1 486 υποθέσεις το 2016.

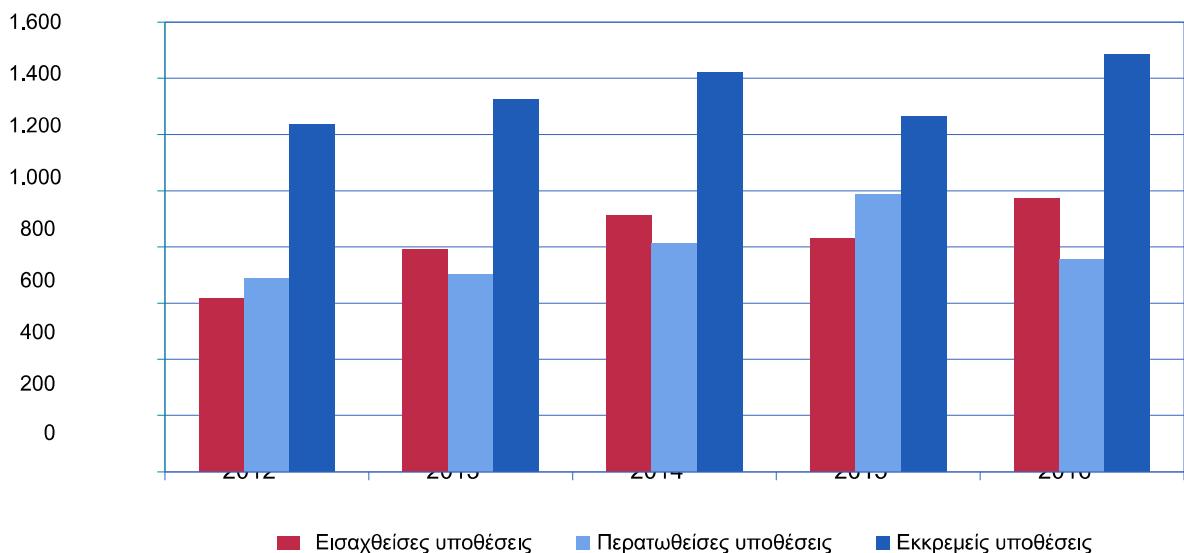
Η παραγωγικότητα του δικαιοδοτικού οργάνου, από την πλευρά της, συνέχισε στο επίπεδο όπου έχει παγιωθεί από το 2013 και εντεύθεν, με μια επίδοση, ως προς τις υποθέσεις οι οποίες περατώθηκαν, μεταξύ των τριών υψηλότερων από τότε που ιδρύθηκε (755 περατωθείσες υποθέσεις). Η κάμψη που παρατηρείται, πάντως, σε σχέση με το 2015 και με το 2014 οφείλεται στον συνδυασμό της εκκαθάρισης των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων (ιδίως το 2015), της περιοδικής μερικής ανανέωσης της σύνθεσης του Γενικού Δικαστηρίου και της εσωτερικής αναδιοργάνωσης που κατέστη αναγκαία λόγω της ενσωμάτωσης των νέων δικαστών, οι οποίοι είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην παραγωγικότητα από τους πρώτους μήνες της θητείας τους.

Παράλληλα, η μέση διάρκεια των διαδικασιών, ένας βασικός δείκτης επιδόσεων, εξακολουθεί να βελτιώνεται. Επιβεβαιώνεται δηλαδή εκ νέου η πτωτική τάση η οποία σημειώνεται ήδη από το 2013, με συνολική μέση διάρκεια (όλων των διαδικασιών που περατώθηκαν είτε με απόφαση είτε

με διάταξη, ανεξαρτήτως τομέα δικαίου) τους 18,7 μήνες, δηλαδή 1,9 μήνες λιγότερο σε σύγκριση με το 2015 και 8,2 μήνες λιγότερο σε σύγκριση με το 2013.

Σημειωτέον εξάλλου ότι, ιδίως χάρη στην αναδιοργάνωση του Γενικού Δικαστηρίου και στις καινούργιες δυνατότητες οι οποίες ανοίγονται με την υλοποίηση της μεταρρύθμισής του, **ο αριθμός των υποθέσεων που παρατέμφθηκαν σε πενταμελή σχηματισμό ανήλθε, το 2016, σε 29**, ενώ ο ετήσιος μέσος όρος τέτοιων παραπομπών από το 2010 έως το 2015 ήταν χαμηλότερος από 9 υποθέσεις τον χρόνο.

Τέλος, η εξέλιξη της νομολογίας, από πλευράς του είδους των διαφορών, σημαδεύτηκε από την περαιτέρω αύξηση του αριθμού των υποθέσεων διανοητικής ιδιοκτησίας (+ 11 %), από τη μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας εκδίκασης σε πρώτο βαθμό των διαφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπαλλήλων της (123 προσφυγές ή αγωγές παρατέμφθηκαν από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης την 1η Σεπτεμβρίου και 40 νέες ασκήθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016, σύνολο 163 υποθέσεις, όπερα ισοδυναμεί με το 17 % όλων των νεοεισερχόμενων), από την ελαφρά μείωση του αριθμού των υποθέσεων περιοριστικών μέτρων (28 υποθέσεις το 2016), τη διατήρηση σε υψηλά επίπεδα του αριθμού των υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων (76 υποθέσεις) ιδίως σε σχέση με τη φορολογία στα κράτη μέλη, και, τέλος, από την εμφάνιση μιας νέας κατηγορίας διαφορών, οι οποίες σχετίζονται με την εφαρμογή των κανόνων προληπτικής εποπτείας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582